

משרד החינוך

אגף בכיר בחינוך

המנהל הפדגוגי

מחברת בחינה

לנבחנים ולנבחנות שלום,

יש לקרוא את ההוראות בעמוד זה ולמלא אותן בדיוקנות. אי-מילוי ההוראות עלול לגרום לתקלות ואף להביא לפסילת הבחינה. הבחינה נועדה לבדוק הישגים אישיים, ולכן יש לעבוד עבודה עצמית בלבד. בזמן הבחינה אין להיעזר בזולת ואין לתת או לקבל חומר בכתב או בעל פה.

אין להכניס לחדר הבחינה חומר עזר – ספרים, מחברות, רשימות – חוץ מ"חומר עזר מותר בשימוש" המפורט בגוף השאלון או בהוראות מוקדמות של המשרד. כמו כן אין להכניס לחדר הבחינה טלפונים או מכשירים אלקטרוניים אחרים. שימוש בחומר עזר שאינו מותר יוביל לפסילת הבחינה.

לאחר סיום כתיבת הבחינה יש למסור את המחברת למשגיח ולעזוב בשקט את חדר הבחינה.

יש להקפיד על טוהר הבחינות!

הוראות לבחינה

- יש לוודא כי במדבקות הנבחן שקיבלתם מודפסים פרטיכם האישיים. אין להוסיף או לשנות שום פרט במדבקות, כדי למנוע עיכוב בזיהוי המחברת וברישום הציונים.
- אם לא קיבלתם מדבקה, יש למלא בכתב יד את הפרטים במקום המיועד למדבקות הנבחן.
- אסור לכתוב בשולי מחברת הבחינה (החלק המקווקו) משום שחלק זה לא ייסרק.
- לטייטה ישמשו אך ורק דפי מחברת הבחינה שיועדו לכך.
- אין לתלוש או להוסיף דפים. מחברת שתוגש לא שלמה תעורר חשד לאי-קיום טוהר הבחינות.
- אין לכתוב שם בתוך המחברת משום שהבחינה נבדקת בעילום שם.

בהצלחה!

מדבקות שאלון ملصقة نموذج امتحان שאלון 015381 עברית	מדבקות נבחן והתאמות ملصقة ممتحن وملاءمات <table><tr><td>שנה السنة</td><td>חודש الشهر</td></tr><tr><td>מועד מועד</td><td></td></tr><tr><td>סמל ביה"ס</td><td>מס' תעודת הזהות</td></tr><tr><td>رقم المدرسة</td><td>رقم الهوية</td></tr></table> יש להדביק כאן ↑ מדבקות נבחן (ללא שם) يجب هنا ↑ إلصاق ملصقة ممتحن (بدون اسم)	שנה السنة	חודש الشهر	מועד מועד		סמל ביה"ס	מס' תעודת הזהות	رقم المدرسة	رقم الهوية	מדבקות לנבחנים ملصقات للممتحنين
שנה السنة	חודש الشهر									
מועד מועד										
סמל ביה"ס	מס' תעודת הזהות									
رقم المدرسة	رقم الهوية									

יש לסמן במשבצת ☐ אם ניתנה מחברת נוספת
يجب الإشارة في المربع إذا أُعطي دفتر إضافي
* التعليمات باللغة العربية على ظهر الصفحة

الإدارة التربويّة
وزارة التربية والتعليم
القسم الكبير لامتحانات

دفتر امتحان

تحيّة للممتحنين وللممتحنات،

يجب قراءة التعليمات في هذه الصفحة والعمل وفقاً لها بدقة . عدم تنفيذ التعليمات قد يؤدي إلى عواقب مختلفة وحتى إلى إلغاء الامتحان .
أعدّ الامتحان لفحص التحصيلات الشخصية، لذلك يجب العمل بشكل ذاتي فقط . أثناء الامتحان، لا يُسمح طلب المساعدة من الغير، ولا يُسمح إعطاء أو الحصول على موادّ مكتوبة أو شفهيّة .

لا يُسمح إدخال موادّ مساعدة – كتب، دفاتر، قوائم – إلى غرفة الامتحان، ما عدا "موادّ مساعدة يُسمح استعمالها" المفصّلة في نموذج الامتحان أو في تعليمات مسبقة من وزارة التربية والتعليم . كما لا يُسمح إدخال هواتف خلويّة أو أجهزة إلكترونيّة أخرى إلى غرفة الامتحان . استعمال موادّ مساعدة لا يُسمح استعمالها سوف يؤدي إلى إلغاء الامتحان .
بعد الانتهاء من كتابة الامتحان، يجب تسليم الدفتر للمراقب ومغادرة غرفة الامتحان بهدوء .

يجب التقيّد بنزاهة الامتحانات!

تعليمات لامتحان

1. يجب التأكّد بأنّ تفاصيلكم الشخصية مطبوعة على ملصقات الممتحن التي حصلتم عليها . لا يُسمح إضافة أو تغيير أية تفاصيل في الملصقات، وذلك لمنع عواقب في تشخيص الدفتر وفي تسجيل العلامات .
2. في حال عدم حصولكم على ملصقة، يجب ملء التفاصيل في المكان المعدّ لملصقة الممتحن، بخطّ يد .
3. لا يُسمح الكتابة في هوامش الدفتر (في المنطقة المخططة)، لأنّه لن يتم مسح ضوئيّ لهذه المنطقة .
4. للمسوّدة تُستعمل أوراق دفتر الامتحان المعدّة لذلك فقط .
5. يُمنع نزع أو إضافة أوراق . الدفتر الذي يُسلّم ناقصاً يُثير الشكّ بعدم الالتزام بنزاهة الامتحانات .
6. لا يُسمح كتابة الاسم داخل الدفتر، لأنّ الامتحان يُفحص بدون ذكر اسم .

نتمنّى لكم النجاح!

משרד החינוך

סוג הבחינה: בגרות

מועד הבחינה: קיץ תשפ"ג, 2023

מספר השאלון: 015381

עברית

לבתי ספר דרוזיים

הוראות

- א. משך הבחינה: שלוש שעות.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שלושה פרקים:

פרק ראשון – הבנת הנקרא, הבנת הנשמע והבעה

- | | | | | | |
|-------|---|------------|---|----|--------|
| חלק א | – | הבנת הנקרא | – | 30 | נקודות |
| חלק ב | – | הבנת הנשמע | – | 15 | נקודות |
| חלק ג | – | הבעה | – | 15 | נקודות |

פרק שני – דקדוק

- | | | |
|-------|------------------------|------------|
| חלק א | - הפועל ושם העצם | - 7 נקודות |
| חלק ב | - מילות יחס ותצורת השם | - 7 נקודות |
| חלק ג | - תחביר | - 6 נקודות |

פרק שלישי – תנ"ך או שירה

- | | | | | | | |
|---------|---|------|---|------------------------------|---|------------|
| חלק א | - | תנ"ך | { | יש לבחור ב <u>אחד</u> החלקים | - | 20 נקודות |
| חלק ב | - | שירה | | | | |
| סך הכול | | | | | - | 100 נקודות |

- ג. חומר עזר מותר בשימוש: אין.

- ד. הוראות מיוחדות: (1) יש לענות על כל השאלות ב**גוף השאלון**, לפי ההוראות.
(2) עמודי הטייטה בסוף השאלון נועדו לשאלון כולו.
(3) אין להשתמש במילון.

שימו לב: בסוף הבחינה מצורפים דפי טיוטה. אין להוסיף דפים אחרים למחברת הבחינה.

השאלות בשאלון זה מנוסחות בלשון רבים, אף על פי כן על כל תלמידה וכל תלמיד להשיב עליהן באופן אישי.

בהצלחה!

/המשך מעבר לדף/



עברית לבתי ספר דרוזיים, קיץ תשפ"ג, מס' 015381

פרק ראשון: הבנת הנקרא, הבנת הנשמע והבעה (60 נקודות)

חלק א – הבנת הנקרא (30 נקודות)

קראו את מאמרים א–ב, וענו על כל השאלות 1–8.

מאמר א

תואר ראשון במדעי הכלום

פסקה א בכל שנה אלפי צעירים וצעירות נרשמים ללימודים באקדמיה – באוניברסיטאות ובמכללות. לחלק מהם אין כישורים אקדמיים מתאימים, והם נרשמים ללימודים גבוהים מסיבות רבות ומגוונות, ולא דווקא בשל התעניינות, רצון לדעת או סקרנות. מדוע מעודדים את כולם ללמוד לתואר אקדמי בלי לחשוב למי זה מתאים ואת מי זה משרת?

פסקה ב בתחילת שנות השמונים בוטלו רוב המסלולים המקצועיים* בבתי הספר התיכוניים. מטרת הביטול הייתה להגדיל את מספר התלמידים הלומדים לשם קבלת תעודת בגרות עיונית כדי שיוכלו להמשיך אחרי כן ללמוד לתואר אקדמי. בעקבות זאת התחזק מעמדם של הלימודים האקדמיים.

פסקה ג סגירת רוב המסלולים המקצועיים גרמה להפניה אוטומטית של בוגרי תיכון ללימודים אקדמיים. התלמידים אינם שואלים את עצמם אם לימודים אקדמיים מתאימים להם, ואם תהיה ללימודים אלה תועלת בקידום חייהם האישיים והמקצועיים.

פסקה ד בעשורים האחרונים תוצאות התהליך הזה ניכרות. אצל יותר ויותר תלמידי תיכון מאובחנות לקויות למידה. בשנת 2012 אחוז התלמידים הזכאים לתעודת בגרות בכל הארץ היה בירידה. כמו כן חלה ירידה ברמת הלימודים במכללות משום שהן נאלצות להתאים את רמת ההוראה בהן ליכולת הנמוכה של רבים מן הסטודנטים.

פסקה ה התהליך שהביא לריצה המונית ללימודי תואר ראשון יצר בעיה: מספר בעלי התואר הראשון גדל, ובעקבות זאת עלו דרישות הקבלה לעבודה. במקומות עבודה רבים אין מסתפקים בקבלת עובדים בעלי תואר ראשון, אלא דורשים כבר בוגרי תואר שני. למעשה זוהי חזרה לנקודת ההתחלה.

פסקה ו כמו כן כשבודקים את נתוני האבטלה מבינים שתואר אקדמי אינו מבטיח מציאת עבודה. באירופה יש עלייה ניכרת באחוז האקדמאים המובטלים, אולם בישראל עדיין מאמינים שכאן זה לא יקרה. האקדמיה בישראל נהפכת ל"בית חרושת" להנפקת תארים. הסטודנטים (והוריהם) משקיעים כספים רבים רק כדי לזכות בתואר ובעזרתו להתקבל לעבודה – במקרים רבים אפילו לא בתחום שלמדו.

פסקה ז יש לקוות שלממשלת ישראל יהיה האומץ להכיר במצב ולפתוח מחדש את המסלולים המקצועיים בבתי הספר. פתיחת מסלולים מקצועיים תעשה צדק עם תלמידים שאין להם כישורים ללימודים עיוניים, אך יש להם כישורים אחרים.

פסקה ח הרגע הזה שבו יכירו בחשיבות המסלולים המקצועיים יהיה רגע מכריע עבור החברה בישראל. התלמידים יוכלו לבחור בעצמם באיזה כיוון להתפתח לפי כישוריהם ותחומי העניין שלהם. זה יהיה יום חג גם עבור המוסדות להשכלה גבוהה, שכן הם יפסיקו להיות בית חרושת לתארים אקדמיים ויוכלו סוף-סוף לחזור להיות מוסדות המעניקים השכלה למי שרוצים ללמוד לתואר אקדמי.

(מעובד על פי ענת שפירא, "תואר ראשון במדעי הכלום", ynet, 12/10/2012)

*מסלול מקצועי – לימודים שאינם עיוניים, אלא הכשרה לעבודה במקצועות כמו מכונאות, נגרות ופקידות.

עברית לבתי ספר דרוזיים, קיץ תשפ"ג, מס' 015381

ענו על שאלות 1–5 על פי מאמר א.

שימו לב: העתקה של משפטים מיותרים מן המאמר תגרום להפחתת נקודות.

1. מהי המטרה העיקרית של כותבת המאמר?

הקיפו את התשובה הנכונה. (2 נקודות)

- למסור מידע על בתי הספר המקצועיים בישראל
- להעלות את המודעות של הקוראים לחשיבות המסלולים המקצועיים בבתי הספר
- להצדיק את הטענה שהלימודים העיוניים חשובים
- למתוח ביקורת על הסטודנטים הנרשמים ללימודים אקדמיים במכללות ובאוניברסיטאות

2. א. לפניכם תרשים. השלימו את התרשים על פי המאמר:

כתבו שתי השפעות על התלמידים ושתי השפעות על המוסדות להשכלה גבוהה. (4 נקודות)

התופעה: סגירת רוב המסלולים המקצועיים

ההשפעות

על המוסדות להשכלה גבוהה:

- 1.
- 2.

על התלמידים:

1. רישום ללימודים גבוהים לא בשל התעניינות או סקרנות
- 2.
- 3.

ב. לדברי כותבת המאמר, מה תתרום פתיחת המסלולים המקצועיים לחברה בישראל, ומה היא תתרום למוסדות

להשכלה גבוהה? (3 נקודות)

(שימו לב: המשך השאלות בעמוד הבא.)



עברית לבתי ספר דרוזיים, קיץ תשפ"ג, מס' 015381

3. א. על פי פסקה ה, מדוע מקומות עבודה דורשים תואר מתקדם ואינם מסתפקים בתואר ראשון?
(2 נקודות)

- ב. על פי פסקה ו, ייתכן שאחוז האקדמאים המובטלים יגדל. מדוע?
הקיפו את התשובה הנכונה ביותר. (2 נקודות)
- מפני שמספר דורשי העבודה בישראל גדל מאוד בשנים האחרונות.
 - מפני שמספר האקדמאים המתחרים על כל משרה גדל מאוד.
 - מפני שהאקדמיה מתאימה את רמת ההוראה בה ליכולות של המועמדים ללימודים.
 - מפני שאחוז התלמידים הזכאים לתעודת בגרות בירידה מתמדת.

4. מדוע הכותבת נתנה למאמר את הכותרת "תואר ראשון במדעי הכלום"? נמקו את תשובתכם על פי המאמר.
(3 נקודות)

5. בפסקה ז כתוב: "פתיחת מסלולים מקצועיים תעשה צדק עם תלמידים שאין להם כישורים ללימודים עיוניים".
הסבירו משפט זה. (3 נקודות)

עברית לבתי ספר דרוזיים, קיץ תשפ"ג, מס' 015381

קראו את מאמר ב שלפניכם, וענו על כל השאלות שאחריו.

מאמר ב

אין תחליף ללימודים אקדמיים

בשנים האחרונות צעירים רבים מגלים שאפשר להשתכר היטב גם בלי תואר אקדמי. צעירים אלה סבורים שהכסף והזמן המושקעים בלימודי תואר ראשון אינם השקעה משתלמת, בייחוד משום שהלימודים אינם מקנים ודאות במציאת עבודה.

בעולם יש כבר מי שקוראים לשינוי תפיסה בנוגע להשכלה הגבוהה כולה וגם לערעור הטענה שהשכלה אקדמית היא המפתח להשתלבות חברתית ולביטחון תעסוקתי וכלכלי. אז אולי זה הזמן גם אצלנו לומר "לא" להורים ולסביבה ולוותר על התואר הראשון?

כולנו מכירים את הסיפורים על מֶרְק צוֹקְרֶבְרֶג, מייסד הרשת החברתית "פייסבוק", ועל ביל גייטס, מייסד חברת "מייקרוסופט", שנשרו מן הלימודים ולמרות זאת שינו את העולם ונעשו מיליונרים. אולם הם היוצאים מן הכלל. המחקרים עדיין מראים שעובדים בעלי תואר אקדמי משתכרים טוב יותר מעובדים חסרי השכלה גבוהה.

משתלם ללמוד מדעים, הנדסה או תכנות מחשבים, מכיוון שחברות מובילות בעולם מעוניינות בעובדים בעלי תואר בתחומים אלה, אך לא רק בתחומים אלה. לימודים באקדמיה בכל תחום מקנים ללומדים את היכולות הנדרשות בשוק העבודה: חשיבה ביקורתית, למידה עצמית, תקשורת, התמודדות עם בעיות, תכנון ועמידה בלוחות זמנים. בעידן המודרני יכולות וכישורים אלה נדרשים מכל אדם בכל סוג של עבודה.

בעולם שבו הידע מתחלף מהר עובדים נדרשים ללמוד, להתעדכן ולהיעשות מקצוענים כל הזמן במהלך חייהם. סטודנטים שייכנסו לשוק העבודה לאחר תקופה של לימודים אקדמיים – יהיו להם יסודות מוצקים ויכולות שישירתו אותם בשוק העבודה שנים רבות.

העולם משתנה במהירות הולכת וגוברת, והשינויים בו הם חסרי תקדים. אף על פי כן עדיין אנשים מעריכים חשיבה ביקורתית, יצירתיות ויכולות של למידה עצמית. לכן האקדמיה הייתה ונותרה המפתח להצלחה.

(מעובד על פי עמי מויאל, "אין תחליף ללימודים אקדמיים", דה-מרקר, 6/11/2016)



עברית לבתי ספר דרוזיים, קיץ תשפ"ג, מס' 015381

ענו על שאלות 6–8.

6. א. מהי הטענה המרכזית של כותב מאמר ב?

הקיפו את התשובה הנכונה. (3 נקודות)

- הכסף והזמן המושקעים בהשכלה אקדמית אינם השקעה משתלמת.
- השכלה אקדמית היא המפתח להשתלבות בחברה ולביטחון תעסוקתי.
- השכלה אקדמית מקנה יכולות וכישורים החשובים לכל אדם בכל עבודה.
- גם בלי השכלה אקדמית כל אחד יכול להצליח בקנה מידה עולמי מבחינה כלכלית.

ב. לשם מה כותב מאמר ב מזכיר את מרק צוקרברג וביל גייטס בפסקה ג?

הקיפו את התשובה הנכונה. (3 נקודות)

- כדי לחזק את הטענה שאין צורך בלימודים אקדמיים כדי להצליח.
- כדי לשלול את הטענה שלימודים אקדמיים הם השקעה כלכלית טובה.
- כדי להפריך את הטענה שכל אחד יכול להצליח גם בלי לימודים אקדמיים.
- כדי לבקר את מרק צוקרברג וביל גייטס על נשירתם מן הלימודים.

7. לפניכם נתונים של שני מועמדים המבקשים להתקבל לעבודה בחברת מחשבים גדולה.

מועמד א: סיים את לימודיו באוניברסיטה, בעל תואר ראשון במחשבים, דובר שתי שפות ברמה גבוהה.

מועמד ב: סיים את בית הספר התיכון בהצלחה במגמת מחשבים, דובר שתי שפות ברמה גבוהה.

על פי מאמר ב, למי מן המועמדים יש סיכוי טוב יותר להתקבל לעבודה? נמקו את תשובתכם. (2 נקודות)

8. בפסקה ג במאמר א מוזכרת שאלה, שבוגרי תיכון צריכים לשאול את עצמם. על שאלה זו יש תשובה במאמר ב.

מהי השאלה במאמר א, ומהי התשובה על שאלה זו במאמר ב? (3 נקודות)

עברית לבתי ספר דרוזיים, קיץ תשפ"ג, מס' 015381

חלק ב – הבנת הנשמע (15 נקודות)

האזינו לקטע השמע*, וענו על כל השאלות 9–12.

קטע השמע יושמע פעמיים.

9. מאיסה חלבי אלשיך רוצה לשנות את העולם ולחולל מהפכה. מהי המטרה של מהפכה זו?

הקיפו את התשובה הנכונה. (4 נקודות)

- העלאת מספר הבנות הדרוזיות המקבלות תעודת בגרות איכותית
- הענקת עצמאות כלכלית לנשים דרוזיות
- העלאת מודעות הציבור לגיוון במאכלים הדרוזיים מלבד פיתה ולבנה
- הקמת מרכז פיתוח בדאליית אל כרמל

10. מי יכולה להשתתף במיזם של מאיסה חלבי אלשיך?

הקיפו את התשובה הנכונה. (3 נקודות)

- כל מי שגרה באזור הכרמל
- רק נשות חינוך מן המגזר הדרוזי
- בנות דרוזיות בעלות תעודת בגרות
- בנות שמתגוררות קרוב לדאליית אל כרמל

11. היכן יועסקו בוגרות המיזם שפיתחה מאיסה חלבי אלשיך?

הקיפו את התשובה הנכונה. (3 נקודות)

- הן יועסקו במיזמים בתחום המחשבים המאפשרים עבודה מרחוק.
- הן יועסקו בחברות הייטק בארצות מפותחות מבחינה טכנולוגית.
- הן ילמדו בבתי ספר המכשירים בנות דרוזיות לעולם ההייטק.
- הן ישתלבו בחנויות מחשבים גדולות בדאליית אל כרמל או קרוב לביתן.

12. הסבירו כיצד המיזם של מאיסה עוזר לנשים הדרוזיות לממש את עצמן בלי לצאת נגד המסורת. (5 נקודות)

* קטע השמע מבוסס על מאמר של ענבל אורפז, "מהטאבון להייטק – סיפורן של הדרוזיות בהייטק", #אישבההייטק, אווזר מן האתר womanintech.net.



עברית לבתי ספר דרוזיים, קיץ תשפ"ג, מס' 015381

חלק ג – הבעה (15 נקודות)

ענו על שאלה 13.

13. כתבו חיבור בהיקף של כ-200 מילים על אחד משני הנושאים (1) או (2) שלפניכם.

(1) יש הטוענים כי כיום המקצועות שנלמדים בבתי ספר כבר אינם רלוונטיים לחיים שמחוץ לכותלי הכיתה.

כתבו חיבור טיעון, והביעו בו את דעתכם בנוגע לטענה זו. נמקו את דעתכם. ציינו מקצוע שהייתם רוצים שילמדו כיום בבית הספר. הסבירו את חשיבותו של המקצוע לכם ולחברה.

(2) מקומות עבודה רבים מעדיפים עובדים צעירים בעלי תואר אקדמי מתקדם על פני אנשים מבוגרים בעלי חוכמת חיים וניסיון רב בעבודה.

כתבו חיבור טיעון, והביעו בו את דעתכם בנוגע לשאלה מה עדיף – עובד צעיר בעל תואר אקדמי או עובד מבוגר בעל חוכמת חיים וניסיון בעבודה. נמקו את דעתכם. התייחסו בחיבורכם גם לדעות אחרות.

כתבו את החיבור בעמוד 11.

(תוכלו להשתמש בעמודים 22–23 לטייטה לחיבור.)



עברית לבתי ספר דרוזיים, קיץ תשפ"ג, מס' 015381

פרק שני: דקדוק (20 נקודות)

חלק א – הפועל ושם העצם (7 נקודות)

ענו על שאלות 14–15.

14. לפניכם שלושה סעיפים א–ג, ובכל אחד מהם שתי שאלות (1)–(2). ענו על כל השאלות בשלושת הסעיפים.

(6 נקודות)

א. (1) השלימו את המשפט שלפניכם באמצעות פועל מן השורש ש-ו-י/ה.

החוקרת _____ בין ממצאי המחקרים.

(2) השלימו את המשפט שלפניכם באמצעות שם מן השורש ש-ו-י/ה.

גם המשחק האחרון הסתיים ב _____ בין שתי קבוצות הכדורגל.

ב. (1) השלימו את המשפט שלפניכם באמצעות פועל מן השורש י-ס-ד.

בית הספר המקצועי הראשון בארץ _____ בשנת 1933.

(2) השלימו את המשפט שלפניכם באמצעות שם פועל מתאים מן השורש י-ס-ד.

בעלי מפעלים דורשים ממשד החינוך _____ בתי ספר מקצועיים וטכנולוגיים.

ג. (1) השלימו את המשפט שלפניכם באמצעות שם פועל מן השורש ש-ל-ב.

בוגרי מערכת החינוך בישראל יוכלו _____ בהצלחה בחברה ובתעסוקה.

(2) השלימו את המשפט שלפניכם באמצעות שם פעולה מן השורש ש-ל-ב בבניין התפעל.

_____ מיטבית בעולם התעסוקה תפתור בעיות רבות לחברה ולפרט.

15. ענו על שני הסעיפים א–ב. (נקודה אחת)

א. לפניכם משפט: הילדים אספו אבנים ליד האגם.

הקיפו את שם התואר המתאים למילה אבנים.

חלקים / החלקים / חלקות / החלקות

ב. לפניכם משפט: סטודנטים רבים משקיעים זמן וכסף רב בלימודים שלהם.

כתבו את הצירוף הלימודים שלהם במילה אחת: _____

עברית לבתי ספר דרוזיים, קיץ תשפ"ג, מס' 015381

חלק ב – מילות יחס ותצורות השם (7 נקודות)

ענו על שאלות 16–17.

16. לפניכם שישה משפטים, ובהם חסרות שמונה מילות יחס. השלימו את מילות היחס החסרות. (4 נקודות)
- בחרו את מילות היחס מן הרשימה שלפניכם: **עם, ב, אל, את, מן, על, כלפי, כמו, בין, אצל**
- שימו לב: מילת יחס אחת יכולה להתאים לכמה משפטים.**
- (1) בתי הספר הטכנולוגיים מכשירים _____ התלמידים לעבוד בחברות המתבססות _____ מדע וטכנולוגיה.
 - (2) עובדים רבים כועסים _____ מעסיקיהם בשל תנאי העבודה שהם מספקים להם.
 - (3) הורים רבים התאכזבו _____ החינוך המקצועי.
 - (4) חלק מן התומכים _____ הקמת מערכת חינוך מקצועי נושאים את עיניהם _____ מדינות כמו גרמניה ופינלנד, שבהן כמחצית מבני הנוער לומדים במסלולים מקצועיים.
 - (5) תלמיד בגרמניה לומד 11 שעות בבית הספר, ו־28 שעות הוא מועסק _____ בעל מקצוע בתחום שהוא לומד.
 - (6) בארצות רבות המסלולים המקצועיים מיועדים לתלמידים שאינם מסוגלים להתמודד _____ תוכנית הלימודים העיונית.

17. לפניכם שלושה משפטים ובכל אחד מהם מילה מודגשת. קראו אותם, וענו על שני הסעיפים א–ב שאחריהם. (3 נקודות)

- (1) אדם נדרש ללמוד כל חייו כדי להיות **מְקצוען**.
 - (2) צריך להכיר ב**חשיבות** המסלולים המקצועיים.
 - (3) במדינות מסוימות יש מסלול מקצועי שבו התלמיד לומד להיות **בְנאי**.
- א.** בחרו מן המילים המודגשות מילה אחת שדרך התצורה שלה היא שורש ומשקל, ופרטו את דרך התצורה, כמו בדוגמה שלפניכם:

אֲדָמָה: שורש **א-ד-ם** במשקל **קטלת** שמשמעותו מחלות

- ב.** בחרו מן המילים המודגשות מילה אחת שדרך התצורה שלה היא בסיס וצורן סופי, ופרטו את דרך התצורה, כמו בדוגמה שלפניכם:

צְבוּרִי: בסיס **ציבור** וצורן סופי **אי** שמשמעותו שם תואר

עברית לבתי ספר דרוזיים, קיץ תשפ"ג, מס' 015381

חלק ג – תחביר (6 נקודות)

ענו על אחת מן השאלות 18–19.

18. ענו על שני הסעיפים א–ב.

א. לפניכם משפט מודגש. קראו אותו, וענו על השאלות שאחריו.

בתי ספר מקצועיים הם מוסדות שמקנים לתלמידיהם הכשרה טכנית.

(1) מהו סוג המשפט? הקיפו את האפשרות הנכונה. (נקודה אחת)

פשוט / מחובר / מורכב

(2) ציינו מעל המילים המסומנות בקו את תפקידן התחבירי (נושא / נשוא / משלים פועל / משלים שם).

(2 נקודות)

ב. לפניכם שלושה משפטים. חברו את שלושת המשפטים למשפט אחד באמצעות מילות קישור מתאימות.

שימו לב: אין להשתמש בוו"ו החיבור. (3 נקודות)

— הלימודים בבתי ספר מקצועיים פותחים לפני התלמידים אפשרות לעסוק במקצוע מבוקש.

— הורים רבים מתנגדים לשלוח את ילדיהם ללמוד בבתי ספר מקצועיים.

— בתי הספר המקצועיים מקנים לתלמידים הכשרה טכנית.

עברית לבתי ספר דרוזיים, קיץ תשפ"ג, מס' 015381

אם לא עניתם על שאלה 18, ענו על שאלה 19.

19. ענו על שני הסעיפים א-ב.

א. לפניכם משפט מודגש. קראו אותו, וענו על השאלות שאחריו.

בניית מפעלים בערים תספק תעסוקה לתושבים.

(1) ציינו מעל המילים המסומנות בקו את תפקידן התחבירי (נושא / נשוא / משלים פועל / משלים שם).
(נקודה אחת)

(2) השלימו את המשפט שלפניכם, על פי המשפט המודגש בסעיף א. (2 נקודות)

אם

ב. לפניכם שלושה משפטים. חברו את שלושת המשפטים למשפט אחד באמצעות מילות קישור מתאימות.

שימו לב: אין להשתמש בוי"ו החיבור. (3 נקודות)

— מפעלי תעשייה גורמים לנזק סביבתי.

— בערים אחדות דורשים לבנות מפעלים בתוך הערים.

— בניית מפעלים בערים תספק תעסוקה לתושבים.



עברית לבתי ספר דרוזיים, קיץ תשפ"ג, מס' 015381

פרק שלישי: תנ"ך או שירה (20 נקודות)

שימו לב: בפרק זה יש לענות על שאלה אחת: בתנ"ך או בשירה.

חלק א – תנ"ך (20 נקודות)

20. לפניכם קטע מספר בראשית, פרק א.

קראו את הקטע, וענו על שלושת הסעיפים א–ג שאחריו (מספר הנקודות לכל סעיף רשום בסופו).

פסוקים א'–י"ט

א בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ: וְהָאָרֶץ
הָיְתָה תֹהוֹ וָבֹהוּ וְחָשֶׁךְ עַל־פְּנֵי תְהוֹם וְרוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת
ג עַל־פְּנֵי הַמָּיִם: וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהי־אֹר וַיְהי־אֹר: וַיֹּרֶא אֱלֹהִים
ה אֶת־הָאֹר כִּי־טוֹב וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים בֵּין הָאֹר וּבֵין הַחָשֶׁךְ: וַיִּקְרָא
אֱלֹהִים לְאֹר יוֹם וְלַחֹשֶׁךְ קִרְיָ לַיְלָה וַיְהי־עֶרֶב וַיְהי־בֹקֶר יוֹם
אֶחָד:

ו וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהי רָקִיעַ בְּתוֹךְ הַמָּיִם וַיְהי מַבְדִּיל בֵּין מַיִם
ז לַמָּיִם: וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת־הָרָקִיעַ וַיְבָרֶךְ בֵּין הַמָּיִם אֶשֶׁר
ח מִתַּחַת לָרָקִיעַ וּבֵין הַמָּיִם אֶשֶׁר מֵעַל לָרָקִיעַ וַיְהי־כֵן: וַיִּקְרָא
אֱלֹהִים לָרָקִיעַ שָׁמַיִם וַיְהי־עֶרֶב וַיְהי־בֹקֶר יוֹם שֵׁנִי:

ט וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִקְווּ הַמָּיִם מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם אֶל־מָקוֹם אֶחָד
י וַתֵּרָאָה הַיַּבֵּשָׁה וַיְהי־כֵן: וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לַיַּבֵּשָׁה אֶרֶץ וּלַמָּקוֹה
יא הַמָּיִם קָרָא יַמִּים וַיֹּרֶא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב: וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תִּדְשָׂא
הָאָרֶץ דָּשָׂא עֵשֶׂב מִזֵּרֶע זֶרַע עֵץ פָּרִי עֹשֶׂה פֶרִי לַמִּינֹו אֶשֶׁר
יב זֶרְעוּבוּ עַל־הָאָרֶץ וַיְהי־כֵן: וַתּוֹצֵא הָאָרֶץ דָּשָׂא עֵשֶׂב מִזֵּרֶע
זֶרַע לַמִּינֹהוּ וְעֵץ עֹשֶׂה־פֶרִי אֶשֶׁר זֶרְעוּבוּ לַמִּינֹהוּ וַיֹּרֶא אֱלֹהִים
יג כִּי־טוֹב: וַיְהי־עֶרֶב וַיְהי־בֹקֶר יוֹם שְׁלִישִׁי:

יד וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהי מְאֹדֶת בְּרָקִיעַ הַשָּׁמַיִם לְהַבְדִּיל בֵּין הַיָּם
טו וּבֵין הַלַּיְלָה וְהַיּוֹם לְאֹתֹת וּלְמוֹעֲדִים וּלְיָמִים וּשְׁנָיִם: וַיְהי
טז לַמְּאֹדֶת בְּרָקִיעַ הַשָּׁמַיִם לְהַאִיר עַל־הָאָרֶץ וַיְהי־כֵן: וַיַּעַשׂ
אֱלֹהִים אֶת־שְׁנֵי הַמְּאֹדֶת הַגְּדֹלִים אֶת־הַמְּאֹדֶת הַגָּדֹל לַמַּמְשָׁלָה
הַיּוֹם וְאֶת־הַמְּאֹדֶת הַקָּטָן לַמַּמְשָׁלָה הַלַּיְלָה וְאֵת הַכּוֹכָבִים:
יז וַיִּתֵּן אֹתָם אֱלֹהִים בְּרָקִיעַ הַשָּׁמַיִם לְהַאִיר עַל־הָאָרֶץ: וְלַמָּשָׁל
יח בַּיּוֹם וּבַלַּיְלָה וּלְהַבְדִּיל בֵּין הָאֹר וּבֵין הַחָשֶׁךְ וַיֹּרֶא אֱלֹהִים
יט כִּי־טוֹב: וַיְהי־עֶרֶב וַיְהי־בֹקֶר יוֹם רְבִיעִי:

(שימו לב: סעיפי השאלה בעמוד הבא.)

עברית לבתי ספר דרוזיים, קיץ תשפ"ג, מס' 015381

א. (1) פרשנות אחת לפעולת הבריאה היא "יש מאין", כלומר יצירת דבר מ"לא כלום". פרשנות אחרת לפעולת הבריאה היא "יש מיִשׁ". כלומר היסודות היו קיימים, ואלוהים עשה בהם סדר. כתבו פעולת בריאה אחת שבה אלוהים יוצר "יש מאין", ופעולת בריאה אחת שבה הוא יוצר "יש מיִשׁ", והסבירו כל אחת מהן. (6 נקודות)

(2) הביטוי "כי טוב" מוזכר ארבע פעמים בקטע. הביטוי אינו מוזכר בסיום תיאור פעולת הבריאה ביום השני. (3 נקודות)

ב. בפסוק ג' אלוהים מצווה "יהי אור". מה ההבדל בין האור בפסוק זה ובין המאורות שאלוהים בורא? (5 נקודות)

ג. על פי בראשית פרק א', אלוהים קבע סדר וכללים ביקום ובעולם. כל חברה וארגון בנויים על פי סדר וכללים משלהם. האם יש כללים בחברה, בבית הספר או בארגון כלשהו שלדעתכם צריך לשנות? נמקו את דבריכם, והדגימו אותם. (6 נקודות)



עברית לבתי ספר דרוזיים, קיץ תשפ"ג, מס' 015381

חלק ב – שירה (20 נקודות)

אם לא עניתם על שאלה 20, ענו על אחת מן השאלות: שאלה 21 או שאלה 22.

21. קראו את השיר שלפניכם, וענו על שלושת הסעיפים א–ג שאחריו (מספר הנקודות לכל סעיף רשום בסופו).

מלון הורי: אמי / יהודה עמיחי

אמי היתה נביאה ולא ידעה.
לא כמו מרים הנביאה הרוקדת בתפים ובמצלותים,
ולא כמו דבורה שישבה תחת התמר ושפטה את העם,
ולא כמו חלדה הנביאה המנבאה עתידות,
אלא נביאה פרטית שלי שקטה ועקשנית,
ואני חייב לקים את הכל וזמן חיי עובר.
אמי היתה נביאה כשאמרה לי את דברי היום-יום,
פסוקים לשמוש חד-פעמי: אתה תצטער,
זה יעיף אותך, זה יעשה לך טוב, אתה תרגיש
כמו אדם חדש, אתה תאהב את זה, אתה
לא תוכל, אתה לא תאהב את זה,
אתה לא תצליח לסגר את זה, ידעתי שלא תזכר,
שלא תשכח, תתן, תקח, תנוח, אתה יכול, אתה יכול.
וכשאמי מתה הצטרפו כל הנבואות הקטנות
לנבואה גדולה אשר תגיע עדי נבואת אחרית הימים.

א. השיר נפתח בהצהרה: אמי היתה נביאה ולא ידעה.

מהי כוונתו של הדובר-השר במילה "נביאה"? על פי השיר, במה דומה אימו של הדובר-השר לנביאה, ובמה היא שונה מנביאה? הסבירו את דבריכם, והדגימו אותם מן השיר. (7 נקודות)

(שימו לב: המשך השאלה בעמוד הבא.)

עברית לבתי ספר דרוזיים, קיץ תשפ"ג, מס' 015381

ב. (1) מה מאפיין את הדברים שהאם אומרת לבנה בשיר זה? (4 נקודות)

(2) מה דברי האם לבנה מלמדים על היחסים ביניהם? (4 נקודות)

ג. על פי השיר, לאחר מותה של האם הצטרפו כל הנבואות הקטנות לנבואה גדולה שתגיע עד אחרית הימים.
הסבירו דברים אלה. (5 נקודות)



עברית לבתי ספר דרוזיים, קיץ תשפ"ג, מס' 015381

אם לא עניתם על אחת מן השאלות 20–21, ענו על שאלה 22.

22. קראו את השיר שלפניכם, וענו על שלושת הסעיפים א–ג שאחריו (מספר הנקודות לכל סעיף רשום בסופו).

מלון הורי: אבי / יהודה עמיחי

אבי הִיָּה אֱלֹהִים וְלֹא יָדַע. הוּא נָתַן לִי
אֶת עֶשְׂרֵת הַדְּבָרוֹת לֹא בְרַעַם וְלֹא בְזַעַם, לֹא בְּאֵשׁ וְלֹא בְּעָנָן
אֶלֶּא בְּרִכּוֹת וּבְאַהֲבָה. וְהוֹסִיף לְטוֹפִים וְהוֹסִיף מְלִים טוֹבוֹת,
וְהוֹסִיף "אָנָּה" וְהוֹסִיף "בְּבִקְשָׁה". וְזָמַר זְכוֹר וְשִׁמּוֹר
בְּנִגּוֹן אֶחָד וְהִתְחַנֵּן וּבְכָה בְּשִׁקָּט בֵּין דִּבֵּר לְדִבֵּר,
לֹא תִשָּׂא שֵׁם אֱלֹהֶיךָ לְשׁוּא, לֹא תִשָּׂא, לֹא לְשׁוּא,
אָנָּה, אֵל תַּעֲנֶה בְּרַעַךְ עַד שִׁקָּר. וְחִבַּק אוֹתִי חֲזָק וְלַחֵשׁ בְּאַזְנִי,
לֹא תִגְנֹב, לֹא תִנָּאֵף, לֹא תִרְצַח. וְשֵׁם אֶת כְּפוֹת יִדָּיו הִפְתּוּחוֹת
עַל רֹאשִׁי בְּבִרְכַּת יוֹם כְּפוּר. כִּבֵּד, אָהֵב, לְמַעַן יֵאָרִיכוֹן יָמֶיךָ
עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה. וְקוֹל אָבִי לְבָן כְּמוֹ שֶׁעַר רֹאשׁוֹ.
אַחֵר כֶּךָ הִפְנָה אֶת פָּנָיו אֵלַי בַּפֶּעַם הָאַחֲרוֹנָה
כְּמוֹ בַּיּוֹם שֶׁבּוֹ מֵת בְּזִרְעוֹתַי וְאָמַר: אָנִי רוֹצֶה לְהוֹסִיף
שָׁנִים לְעֶשְׂרֵת הַדְּבָרוֹת:
הַדִּבֵּר הָאֶחָד-עֶשֶׂר, "לֹא תִשָּׂתְנָה"
וְהַדִּבֵּר הַשֵּׁנִים-עֶשֶׂר, "הַשְׁתַּנָּה, תִּשְׁתַּנָּה"
כֶּךָ אָמַר אָבִי וּפְנָה מִמֶּנִּי וְהִלֵּךְ
וְנָעַלְם בְּמַרְחָקָיו הַמוֹזָרִים.

א. הדובר־השר פותח את השיר בטענה.

העתיקו את הטענה, והסבירו אותה באמצעות דוגמה אחת מן השיר. (4 נקודות)

(שימו לב: המשך השאלה בעמוד הבא.)

עברית לבתי ספר דרוזיים, קיץ תשפ"ג, מס' 015381

ב. (1) על פי השיר, מה האב מלמד את בנו? באיזו דרך הוא מלמד אותו? (4 נקודות)

(2) מה אפשר ללמוד מן השיר על היחס של האב כלפי בנו? הסבירו את תשובתכם באמצעות דוגמה אחת מן השיר.

בתשובתכם התייחסו לשני הדיברות בסוף השיר שהאב מוסיף. (6 נקודות)

ג. הדגימו מן השיר שניים מן האמצעים האומנותיים האלה: **ניגוד, חזרה, פסיחה, מטפורה**. (6 נקודות)

/בהמשך דפי טיוטה/

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך

טיוטה

[illegible]

עברית לבתי ספר דרוזיים, קיץ תשפ"ג, מס' 015381

טיוטה

Blank lined area for writing the answer.

"איתך בכל מקום, גם בבגרות.
בהצלחה, מועצת התלמידים והנוער הארצית"

"معك في كل مكان، وفي البجروت أيضًا.
بالنجاح، مجلس الطلاب والشبيبة القطري"